

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van De Wijnpers - Provinciaal onderwijs Leuven te LEUVEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 32938

Instelling De Wijnpers - Provinciaal onderwijs Leuven

Directeur L. LAMBERT

Adres Mechelsevest 72 - 3000 LEUVEN

Telefoon 016-23.69.51

Fax 016-23.21.62

E-mail dewijnpers@vlaamsbrabant.be

Website <http://www.dewijnpers.be>

Bestuur van de instelling Provinciebestuur Vlaams-Brabant

Adres Provincieplein 1 - 3010 KESSEL-LO

Scholengemeenschap SGSO Leuven

Adres Mechelsevest 72 - 3000 LEUVEN

CLB GO! CLB Leuven-Tienen-Landen

Adres Oude Vestenstraat 14 - 3300 TIENEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 20-11-2017, 27-11-2017, 28-11-2017, 29-11-2017, 30-11-2017, 01-12-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 01-12-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 18-12-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart LAMOTE

Teamleden Erik DE BOU, Gabriël POPPE, Jean-Luc WITTEVRONGEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 VOET	8
3.1.1.2 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Plant, dier en milieu (leerplan 2011/424/4//D)	10
3.1.1.3 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechnica (leerplan O/2/2007/098).....	11
3.1.1.4 Specifiek gedeelte in kso tweede graad in de studierichting Beeldende en architecturale kunsten (leerplan O/2/2011/123).....	12
3.1.1.5 Frans in bso derde graad in de studierichting Tuinbouw en groenvoorziening (leerplan O/2/2012/246).....	14
3.1.1.6 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties (leerplan O/2/2010/341)	17
3.1.1.7 Frans in kso derde graad in de studierichtingen Artistieke opleiding en Toegepaste beeldende kunst (leerplan O/2/2014/284).....	18
3.1.1.8 Specifiek gedeelte in kso derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst (leerplan O/2/2011/372)	21
3.1.1.9 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Natuur- en groentechnische wetenschappen (leerplan 2011/024).....	23
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	24
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	25
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	25
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	27
4.1 Evaluatiepraktijk	27
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	29
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
6.1 Wat doet de school goed?	33
6.2 Wat kan de school verbeteren?	33
6.3 Wat moet de school verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Wijnpers in Leuven profileert zich als een school voor natuur, cultuur en techniek. Ze biedt daarvoor een coherent geheel van studierichtingen en vervolgopleidingen aan. De leerlingen volgen er les in de eerste graad A- of B-stroom, in de tweede of in de derde graad van het bso, het kso of het tso. Met haar pedagogisch project daagt de school hen uit hun eigenheid, creativiteit, vindingrijkheid en meertaligheid te versterken. Zo wil ze een inclusieve en dynamische school zijn met een open blik op de wereld.

De Wijnpers biedt onderwijs aan op haar campus aan de Mechelsevest. Die is vlot bereikbaar. Om het sterk groeiende aantal leerlingen les te laten volgen in een stimulerende leef- en leeromgeving, voert ze ingrijpende infrastructuurwerken uit volgens een toekomstbestendig masterplan. Ze besteedt daarbij veel aandacht aan de systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Daarom krijgt de school voor deze erkenningsvoorwaarde een gunstig advies.

Verder levert de Wijnpers voldoende inspanningen om de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) systematisch en met voldoende diepgang na te streven. Hoewel ze op dit vlak nog groeimarge heeft, kent de VOET-werking een breed draagvlak en een voldoende kwaliteitsvolle invulling. De Wijnpers slaagt daarin door een aantal contexten te verankeren in de schoolcultuur en te verbinden aan haar opvoedingsproject.

Het onderzoek naar de realisatie van de onderwijsdoelen levert een overwegend positief beeld op voor de representatieve steekproef van onderzochte vakken. De leerlingen bereiken voor het specifieke gedeelte in voldoende mate de leerplandoelstellingen. Dat doen ze in de tweede graad bso Basismechanica en Plant, dier en milieu, in de tweede graad kso Beeldende en architecturale kunsten, in de derde graad bso Centrale verwarming en sanitaire installaties, in de derde graad kso Toegepaste beeldende kunst en in de derde graad tso Natuur- en groentechnische wetenschappen. Tot slot voldoet ook de leerplanrealisatie voor Frans in de derde graad bso Tuinbouw en groenvoorziening nipt dankzij de inspanningen die de vakgroep recent leverde om de onderwijsleerpraktijk te laten aansluiten bij het leerplan. Voor Frans in de derde graad kso Artistieke opleiding en Toegepaste beeldende kunst voldoet de leerplanrealisatie niet. Het aanbod en de evaluatie zijn er onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Voor het erkenningsonderzoek krijgt de school daarom een gunstig advies dat beperkt is in de tijd.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen richtte zich op de evaluatiepraktijk. Uit de doorlichting blijkt dat de school de vakgroepen voldoende ondersteunt om valide en betrouwbaar te evalueren, maar dat de leraren met wisselende snelheden hun evaluatiepraktijk enten op de schoolvisie en hun leerplan. Op dit vlak kent de school dan ook heel wat groeimarge.

Het algemeen beleid getuigt van een voldoende sterk beleidsvoerend vermogen. Het directieteam onderneemt doelgericht acties om de schoolontwikkeling aan te sturen. Ze verhoogt haar beleidskracht door samen te werken met interne en externe partners. Zo komt een intense ontwikkelingsdynamiek tot stand. Daarbij zoekt het directieteam een evenwicht tussen daadkracht en gedragenheid van beslissingen en hecht ze veel belang aan een participatieve besluitvorming. Voor de uitvoering van beleidsprioriteiten vertrouwt ze op de expertise en de veranderingsbereidheid van het schoolteam. Uit het onderzoek blijkt dat die aanpak wisselende garanties biedt voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.

De Wijnpers respecteert de onderwijsreglementering. Ze neemt haar decretale opdracht om de eigen onderwijskwaliteit te onderzoeken en te bewaken ernstig. Het directieteam past daarbij principes van interne kwaliteitszorg toe. Voor een aantal processen heeft de school die interne kwaliteitszorg al op punt

gesteld, wat positieve effecten oplevert. Door een samenhangend plan met operationele en prioritaire doelen op te stellen, wil het directieteam haar kwaliteitszorgsysteem verder schoolbreed uitbouwen. Het onderzoek toont aan dat de school hierin nog groeipotentieel kent, vooral op onderwijskundig vlak. De openheid voor externe feedback geeft de inspectie het vertrouwen dat de schoolleiding samen met haar geëngageerde schoolteam dit potentieel ten volle zal ontwikkelen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Plant, dier en milieu		specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Basismechanica		specifiek gedeelte
Graad 2 KSO Beeldende en architecturale kunsten		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Centrale verwarming en san. installaties		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Tuinbouw en groenvoorziening	Frans	
Graad 3 KSO Artistieke opleiding	Frans	
Graad 3 KSO Toegepaste beeldende kunst	Frans	specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Natuur- en groentechnische wetenschappen		specifiek gedeelte

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 VOET

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de VOET bij haar leerlingen na. De inventarisatie vertoont veel ruis en legt daardoor onvoldoende de mogelijke hiaten of overlappingen bloot.

Doelgerichtheid Een bondige visie maakt de link van de VOET met het opvoedingsproject van de school transparant. Een beleidsplan ondersteunt de realisatie ervan. Hierin koppelt het beleid doelen aan een meerjarenplan en een actieplan. Om het geheel overzichtelijk te maken, inventariseren de vakgroepen zowel de klas- als de vakgebonden acties. Op die manier stimuleert de schoolleiding ook de visieontwikkeling bij de leraren. De VOET-coördinator registreert de initiatieven op schoolniveau.

Ondersteuning De school streeft naar een breed draagvlak voor de VOET-werking bij de leraren door ze inhoudelijk te betrekken. De school wil hiervoor een kernteam oprichten, maar vindt omwille van planlast geen leraren bereid hieraan mee te werken. Momenteel neemt een VOET-coördinator de ondersteuning en opvolging op zich.

Aan de hand van vakinformatiedossiers, jaarplannen en projectfiches bewaart zij het overzicht. Ze begeleidt de leraren bij de organisatie, maar ook bij de inventarisatie, evaluatie en bijsturing van de activiteiten. Elke vakgroep en de individuele leraren behartigen het nastreven van de VOET, zoals onder meer 'leren leren' en 'mentale gezondheid'. De directie agendeert de VOET op de vakgroep- en personeelsvergaderingen.

De communicatie naar leerlingen en ouders gebeurt vooral naar aanleiding van de vakoverschrijdende projecten of uitstappen.

Doeltreffendheid De vakwerkgroepen leveren een VOET-overzicht vanuit de contexten aan. Het invullen van deze documenten ligt vooral in handen van de vakgroepen of individuele leraren, met wisselende invulling als gevolg. De diepgang van de aangereikte VOET is op de documenten niet transparant. Als gevolg daarvan vertoont de registratie veel ruis, en zijn de mogelijke hiaten of overlappingen moeilijk op te sporen.

Vanuit het beleid is er aandacht voor de inspanningsverplichtingen voor de VOET. De zelfevaluatie van de werking is kritisch en legt de pijnpunten bloot. Met het oog op een toekomstige mogelijke inkanteling van de VOET in de

nieuwe eindtermen neemt de school echter een afwachtende houding aan. De verdere ontwikkeling van instrumenten en de nodige bijstellingen blijven voorlopig uit.

Ontwikkeling De VOET is een aandachtspunt in het begeleidingstraject van nieuwe personeelsleden. Een aantal personeelsleden volgde nascholingen over de VOET. De registratie van de nascholingen laat echter onvoldoende toe om de lacunes in de professionalisering te duiden en in te vullen.

Uitvoering
Mentale gezondheid De school streeft bijna alle eindtermen van deze context met voldoende diepgang na. Zowel binnen de lessen als tijdens projecten komt mentale gezondheid voldoende aan bod. Expliciete aandacht voor deze context is terug te vinden in de buitenlandse uitstappen. Hier tonen zowel leraren als leerlingen zich van een andere kant. Diverse uitstappen en projecten zijn er sterk op gericht om stereotypen onderuit te halen en bespreekbaar te maken, in functie van de identiteit en de weerbaarheid van de leerlingen. De uitstap naar Weimar, met een bezoek aan Buchenwald, confronteert de leerlingen met het mooie en het lelijke van omgeving en mens. In een ander project poseren leerlingen bso voor foto's van leerlingen kso: zij leren elkaar beter kennen en appreciëren en tonen fier hun beider kunnen.

In de praktijkvakken werken de leerlingen regelmatig aan projecten. Leraren maken bewust tijd vrij om bij probleemsituaties die opduiken de dialoog aan te gaan met de leerlingen of de onderlinge dialoog te stimuleren.

De leraren zijn gemotiveerd om de acties die de school onderneemt te steunen en mee te bewerkstelligen. Er is een evenwichtige spreiding van de inspanningen over de graden heen, met een aanbod afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de jongeren.

Uitvoering
Leren leren in de derde graad
Leren leren in de eerste graad
Leren leren in de tweede graad Het grootste deel van de eindtermen worden nagestreefd bij de meerderheid van de leerlingen. De diepgang waarmee dit gebeurd is doorgaans voldoende. De school steunt sterk op de principes van OVUR (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) om 'leren leren' te implementeren. Niet alleen in de klas, maar ook in het OLC (open leercentrum), tijdens bijlessen of bij het buddyproject hanteert men deze methodiek. Het beleid ontwikkelde diverse checklists om schoolbreed en per leraar de implementatie te monitoren en gelijkgericht te laten verlopen.

De school beschikt over een uitgewerkte verticale leerlijn 'leren leren'. In de eerste graad leren de leerlingen hoe ze zich de leerstof eigen kunnen maken. Met duidelijke richtlijnen en door het hanteren van de schoolplanner leren ze taken, examens en vrije tijd plannen. In de tweede graad maken de leerlingen zich deze verworvenheden verder eigen zodat ze in de derde graad in staat zijn om er zelfstandig mee aan de slag te gaan. De geïntegreerde proef (gip) en stage vormen hierbij een passende uitdaging.

3.1.1.2 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Plant, dier en milieu (leerplan 2011/424/4//D)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende aangeboden. De school beschikt over voldoende leermiddelen, infrastructuur en uitrusting.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen voldoende. De kerncompetenties en leerplandoelstellingen van de componenten 'plant', 'dier' en 'milieu' worden voldoende aangeboden. De keuze van de typevoorbeelden is leerplandoelgericht waardoor de leerlingen een voldoende breed inzicht krijgen in de diverse sectoren. Het theoretisch aanbod is echter voor de meeste onderdelen afgestemd op een hoger beheersingsniveau dan verwacht wordt van de leerplandoelstellingen. Er komen voldoende typevoorbeelden aan bod, maar de samenhang en de integratie tussen theorie en praktijk is niet optimaal. De leerinhouden zijn te kennisgericht en te weinig afgestemd op de typevoorbeelden, gekozen voor de praktische vaardigheden. Voor de aangeboden praktische vaardigheden is het niet duidelijk welk beheersingsniveau de leerlingen bereiken omdat een overzichtelijk geheel, een procesmatige opbouw en eventuele differentiatie ontbreken.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	De groepering van leerlingen in klassen met kleine leergroepen en de organisatie van de lestijden in blokken van twee tot vier lesuren zijn functioneel voor de uitvoering van het geïntegreerde leerplan. Door de verdeling in theorie- en praktijkuren, is de samenhang en de integratie tussen theorie en praktijk niet optimaal.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende en actuele leermiddelen, infrastructuur en uitrusting voor de realisatie van de praktische leerplandoelstellingen voor de componenten 'plant', 'dier' en 'milieu'. De leerlingen beschikken over aangepaste werkkledij en geschikt materiaal. Het beheer van het materiaal en de producten is goed georganiseerd. De veiligheid van de leerlingen wordt bewaakt. De theorielessen vinden plaats in lokalen met de nodige voorzieningen zoals een computer met internetverbinding en beamer. De meeste lokalen zijn weinig aangekleed en hebben geen vakspecifieke uitstraling. De leeromgeving is er weinig stimulerend. Het aanwezige didactische materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet om de leerplandoelstellingen te bereiken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. Er zijn duidelijke criteria voor de evaluatie van de theoretische en praktische leerplandoelstellingen en voor de vakattitudes. De leerplandoelstellingen komen effectief, maar niet evenwichtig genoeg aan bod in de evaluatie. De leerlingen krijgen een beoordeling van de theoretisch-technische leerplandoelstellingen via toetsen en examens. De vragen peilen naar kennis, inzicht en toepassingen, maar te dikwijls overwegen gesloten, reproductieve vragen. De vragen zijn soms te weinig contextgericht en gaan daarbij te weinig uit van de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is eenduidig maar afgestemd op een te hoog beheersingsniveau. De leraren evalueren ook de praktische leerplandoelstellingen te theoretisch, waardoor de vragen niet altijd beantwoorden aan het verwachte beheersingsniveau van het

opleidingsprofiel. Door de opsplitsing in verschillende (theoretische en praktische) vakken en de afspraken in verband met de puntenverdeling over de vakken heen ontstaan overlappingsen en krijgen sommige leerplanonderdelen meer gewicht dan het leerplan vooropstelt. De criteria voor de praktische vaardigheden zijn generiek, en onvoldoende taakspecifiek. Hierdoor is de procesmatige opbouw niet duidelijk en is het moeilijk aantoonbaar welk beheersingsniveau de leerlingen bereiken. De introductie van zelfevaluatie is positief en doet de leerlingen nadenken over hun uitgevoerde activiteiten.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het cursusmateriaal is rijk geïllustreerd, maar niet voor alle vakken even overzichtelijk. Doordat het te kennisgericht is, sluit het onvoldoende aan bij de leerplandoelstellingen en de praktijk. De leerstof wordt hoofdzakelijk aangebracht met onderwijsleergesprekken en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Verwijzingen naar de sector en een gevarieerd aanbod van typeplanten en typedieren wakkeren de motivatie aan en bevorderen het bereiken van de leerplandoelstellingen. De lesopbouw is gestructureerd, maar leerlingactieve werkvormen en differentiatie komen weinig aan bod. De instructietaal is verzorgd. Leerlingen kunnen zich voorbereiden via het elektronische platform, leerstofoverzichten, herhalingsvragen ... Voor de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen kan weinig leerlingenmateriaal worden getoond. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep heeft een leerplangerichte visie, bezit voldoende deskundigheid en praktijkervaring en streeft ernaar planmatig te werken. De lesopdrachten ondergingen de laatste schooljaren wijzigingen. Ondanks deze wisselende opdrachten werken de leden van de vakgroep nauw samen met betrekking tot de gelijkgerichtheid in het aanbod en in de evaluatie. Voor de begeleiding van de leerlingen en de afstemming van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen bewaken zij de samenhang. Er is collegiale samenwerking en lesmateriaal en evaluatievragen worden uitgewisseld. De vakgroep ontwikkelt de competenties van de leraren via nascholing en het leren van elkaar. Overleg ondersteunt het bereiken van de leerplandoelstellingen. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de eigen kwaliteit te bewaken. Voor de evaluatie van praktische vaardigheden zoekt de vakgroep nog houvast. De vakgroep staat open voor externe feedback.

3.1.1.3 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan O/2/2007/098)

Voldoet

De leerlingen bereiken de meeste leerplandoelstellingen in voldoende mate. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De meeste onderwijsdoelstellingen en de verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes komen evenwichtig aan bod. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen en vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. Voor praktijk kan het systematische aanbod van de doelstellingen in verband met dakdoorvoer, zaagmachines, coördinatenboor- en freesmachine en plaatsingsmethodes van sanitaire toestellen niet aangetoond worden. De doelstellingen in verband met lassen, plaat- en buisbewerking in verschillende

materialen krijgen voldoende aandacht. In het eerste leerjaar zijn de werkopdrachten voor praktijk elektriciteit minder goed afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. De school zet het beschikbare didactische materiaal en de schooluitrusting efficiënt in om de onderwijsdoelstellingen te bereiken. Voor machinale bewerkingen maakt ze occasioneel gebruik van de uitrusting in een nabijgelegen school.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Voor praktijk komen de meeste onderwijsdoelstellingen effectief en met voldoende evenwicht aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn voldoende afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen zijn op de hoogte van de evaluatiecriteria en schatten zichzelf in voor elke praktijkopdracht op basis van vooraf opgestelde criteria. Het is een verdienstelijk initiatief, maar deze criteria zijn niet steeds duidelijk en transparant waardoor de beoordeling vaak onbetrouwbaar is.
	Voor de technische vakken is er vaak onvoldoende afstemming van de examenvragen op de leerplandoelstellingen. Reproductievragen overwegen. De correctie gebeurt soms onnauwkeurig wat de betrouwbaarheid vermindert. Op sommige vakken behaalt minder dan de helft van het aantal leerlingen een voldoende.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Voor de meeste vakken is het studiemateriaal voldoende gestructureerd en afgestemd op het niveau van de leerlingen. Voor mechanica en tekenen is het cursusmateriaal minder goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief om de doelen te bereiken. Ze zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. De individuele begeleiding is aanmoedigend en respectvol.

3.1.1.4 Specifiek gedeelte in kso tweede graad in de studierichting Beeldende en architecturale kunsten (leerplan O/2/2011/123)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen evenwichtig en op hun beheersingsniveau aangeboden. De evaluatie is valide. De leerbegeleiding bevordert het leerproces.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De school volgt de opdeling in vakken van het leerplan. Ze voegt hier het vak architecturaal waarnemingsteken aan toe. De vakkennis van de leraren is groot en ze vormen een complementair team. Mede hierdoor krijgen de meeste leerplandoelstellingen een kwalitatieve invulling. Elke leraar belicht op zijn manier de leerplandoelstellingen die hij aanreikt. Dit is onder meer merkbaar in de frisse en uitdagende opdrachten, waarbij de vakken tijdens de twee leerjaren meer en meer integratie vertonen. Het vak waarnemingsteken is nog onvoldoende terug te vinden in de rol van bindend en ondersteunend element.
---	--

De leraren maken afspraken over horizontale leerlijnen. In een kruistabel

monitoren ze de spreiding van de leerplandoelstellingen over de verschillende vakken. De vakoverschrijdende afspraken gaan vooral over inhoud en leiden pas op het einde van de graad naar synthese-oefeningen. Deze aanpak laat de leerlingen onvoldoende de plaats en het nut van elk vak in de opleiding zien. Bovendien sluiten de algemene vakken te weinig aan op de eigenheid van de studierichting en het profiel van de leerling.

De leerlingen krijgen de leerstof op hun beheersingsniveau aangereikt. De opdrachten zijn voor de meesten haalbaar. De leraren voorzien een mogelijke verdere verdieping van de opdrachten om ze voldoende uitdagend te maken voor alle leerlingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Alle kunstvakken gaan door in het kunstpaviljoen. Ruime ateliers met voldoende dag- en kunstlicht vloeien in elkaar over. De rijke en kwaliteitsvolle uitrusting laat toe dat alle leerlingen kennismaken met de diverse technieken en materialen. De ICT-uitrusting is hedendaags en biedt alle leerlingen de mogelijkheid om beeldend, grafisch en bewegend beeld te bewerken met actuele programma's.

Door de gestage groei van de kunstrichtingen ontstaat er stilaan plaatsgebrek. Een aantal lessen vinden nu plaats in minder geschikte lokalen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Het lerarenteam was sterk zoekend naar een systeem om de evaluatie optimaal te laten verlopen. De voorbije twee jaar is er samen met de pedagogische begeleidingsdienst een intensief traject gelopen, wat resulteert in een krachtig evaluatie-instrument. Het uitgangspunt hierbij is dat de leraren elke opdracht als een proces bekijken, waarbij het product integraal deel uitmaakt van dit proces. De gegenereerde scores vormen samen met de feedback een sterk kompas in het leerproces van de individuele leerling.

De leerlingenwerken halen een behoorlijk niveau maar getuigen bovenal van een sterke individuele creatieve invulling. De grote inhoudelijk diversiteit van de opdrachten zorgt ervoor dat de leerlingen hun talenten maximaal kunnen verkennen en ontwikkelen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De meeste leraren hanteren opdrachtbladen. Deze zijn uniform opgesteld. De leerplandoelen en evaluatiecriteria staan erop vermeld. De leraren kaderen de opdrachten binnen een techniek of kunstvorm en een stappenplan begeleidt de leerlingen in hun proces. De systematiek van documenteren, experimenteren, uitvoeren en (zelf)evalueren is duidelijk aanwezig.

De leerlingen krijgen een sterke een-op-een begeleiding, eigen aan het kunstonderwijs. Gedurende het hele zoek- en creatieproces geven de leraren zowel aan de hele klas als individueel feedback.

In het ene vak verwachten de leraren van de leerlingen dat zij de opdrachten op relatief korte termijn uitvoeren, voor andere vakken is het onderzoekend luik een uitgebreid en essentieel onderdeel van het leerproces. Dit brengt de leerlingen het contrast bij tussen gebald creatief werken, en onderzoeken en uitpuren.

Niet alle leerlingen beginnen het eerste leerjaar van de tweede graad met dezelfde kennis en vaardigheden. De eerste oefeningen van het schooljaar hanteren de leraren om een beter zicht te krijgen op het peil en de persoonlijkheid van de individuele leerling. Snellere leerlingen krijgen uitdagingen in de vorm van een uitdieping of extra opdracht.

De rustige en gedreven sfeer karakteriseert de lessen. Dat de deuren tussen de verschillende lokalen en ateliers vaak openstaan, typeert de afdeling. De leerlingen kunnen zo gebruik maken van de diverse faciliteiten binnen het kunstpaviljoen. Ondertussen bekijken en ervaren zij wat leerlingen uit andere jaren of graden uitvoeren.

Deskundigheidsbevordering

*Vorming
Overleg*

De leraren geven blijk van een stevige vakkennis. Het team is complementair. Regelmatig scholen de leraren zich bij in hun vakgebied, via zelfstudie of veelal op eigen initiatief. De leraren delen deze kennis echter nog niet op systematische wijze. De school biedt tijdens de pedagogische studiedagen een aanbod aan pedagogisch-didactische vormingen aan. De vakgroep heeft nog onvoldoende zicht op de noden en de lacunes binnen het team om de individuele nascholingen gericht aan te sturen.

De leraren werken als een hecht team. Er zijn veel informele contacten. Tijdens de vakvergaderingen komt de leerplanstudie tot nog toe onvoldoende aan bod.

3.1.1.5 Frans in bso derde graad in de studierichting Tuinbouw en groenvoorziening (leerplan O/2/2012/246)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet nipt. Ze is aanvaardbaar in een ontwikkelingsgerichte context.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het aanbod is voldoende actueel en vaardigheidsgericht. Bij de selectie die de leraren maken uit het leerwerkboek, gebruiken ze het leerplan nog te weinig als leidraad en ijkpunt. Dat zet de samenhang en de volledigheid van het aanbod onder druk.

Voor de receptieve vaardigheden oefenen de leerlingen de leerplandoelstellingen op het beschrijvende verwerkingsniveau voldoende in. Ze krijgen voldoende kansen om informatieve en prescriptieve teksten te lezen en te beluisteren, maar narratieve teksten komen weinig aan bod. Verder leren ze hun kijk- en luisterstrategieën versterken door zowel audio- als videofragmenten te beluisteren. Zo groeit hun zelfredzaamheid. Ook het taalgebruik van de leraren versterkt de luistervaardigheid van de leerlingen, maar het veelvuldige en expliciete gebruik van standaarduitdrukkingen en beleefdheidsconventies vraagt meer aandacht om ze duurzaam te verankeren in het taalgebruik van de leerlingen.

Voor de productieve vaardigheden trainen de leerlingen vooral de leerplandoelstellingen voor de mondelinge interactie. De leerlingen klimmen echter niet altijd op naar het beschrijvende verwerkingsniveau waarop de

leerplandoelstellingen zich situeren; de voorbereide opdrachten richten zich regelmatig op het kopiërende verwerkingsniveau. Verder is de training van de spreek- en de schrijfvaardigheid nog niet structureel ingebed in het onderwijsleerproces. De leerlingen krijgen weinig kansen tijdens de les om hun strategieën te versterken, hun taalgebruik aan te passen aan het doel van de taalkaak en vervolgens te reflecteren over hun taalgebruik.

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen voor de kenniscomponent overwegend op een reproductief niveau. Ze oefenen grammatica en woordenschat hoofdzakelijk in via gecontextualiseerde oefeningen, maar die blijven zeer gesloten. Transfergerichte en meer uitdagende vaardigheidsgerichte opdrachten maken ze veel minder. De kenniscomponent is daardoor nog onvoldoende afgestemd op het uitvoeren van taaltaken, wat de samenhang van het aanbod beperkt.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële voorzieningen beantwoorden aan de vereisten van het leerplan, al missen de meeste lokalen een vakspecifieke aankleding. Daardoor krijgen de leerlingen weinig impulsen om verschillen en gelijkenissen te ontdekken in leefwijze, waarden en normen tussen de eigen cultuur en de cultuur van een streek waar men Frans spreekt.

De school biedt alle mogelijkheden om ICT in het onderwijsleerproces te integreren en zo de leerplanrealisatie te ondersteunen. De leraren maken daar meestal doeltreffend gebruik van. Toch krijgen de leerlingen maar beperkt de mogelijkheid om ICT tijdens hun leerproces te gebruiken in de les, bijvoorbeeld voor de schrijfvaardigheid.

De frontale klasopstelling en de voornamelijk leraargestuurde werkvormen die daaruit voortvloeien, zijn niet bevorderlijk voor de communicatie en de interactie tussen de leerlingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leraren kiezen voor een gespreide evaluatie. Deze aanpak bevordert een procesmatige evaluatiepraktijk. De leraren leggen daarbij een ontwikkelingstraject af om de evaluatiepraktijk beter te laten aansluiten bij het leerplan. Die evolutie is echter nog zeer recent en de vakgroep bewaakt onvoldoende de frequentie en het puntengewicht van de formele beoordelingen voor de vaardigheden. De invulling van het evaluatiesysteem biedt daardoor onvoldoende garanties voor een planmatige en evenwichtige leerplanrealisatie.

De receptieve vaardigheden toetsen de leraren op het beschrijvende verwerkingsniveau zoals het leerplan verwacht. Daarbij bewaken ze echter nog onvoldoende de variatie aan tekstsoorten. Bovendien sluiten niet alle toetsopgaven aan bij leerplandoelstellingen. Dat ondermijnt de validiteit.

De toetsen voor de productieve vaardigheden tonen aan dat de vakgroep recent inspanningen leverde om communicatiegerichte taaltaken op te stellen. De aansluiting bij en de variatie aan leerplandoelstellingen bewaakt ze nog onvoldoende. Zo peilen de toetsen zelden of de leerlingen mededelingen

kunnen schrijven of informatie over zichzelf kunnen geven.

Verder steunen de beoordelingen van de productieve vaardigheden nog onvoldoende op transparante beoordelingscriteria. Wel experimenteert de vakgroep met evaluatieroosters om de transparantie, de betrouwbaarheid en het leerondersteunende karakter van de evaluatie te verhogen. Deze zoektocht leidde nog niet tot een gedragen aanpak die de formele beoordelingen afstemt op de tekstkenmerken uit het leerplan. Verder nemen ze doorgaans onvoldoende omschrijvingen op voor de puntenweging bij de evaluatiecriteria. De leerlingen krijgen zo weinig impulsen om te reflecteren op de taalkaak. Ze spelen een weinig actieve rol in hun leerproces en leren hun functionele beheersing van de kennis niet uitbreiden om de doeltreffendheid van hun communicatie te verhogen.

De evaluatie van woordenschat en grammatica druist in tegen de verwachtingen van het leerplan; de leerlingen maken nog te veel invulopdrachten die het reproductieve niveau niet overstijgen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De vakgroep Frans vertrekt nog niet bewust vanuit het zorgcontinuüm om de leerbegeleiding vorm te geven. Een vakinhoudelijke visie op de brede basiszorg heeft de vakgroep nog niet ontwikkeld. Wel geven de leraren aan de specifieke onderwijsbehoeften van hun leerlingen te kennen. Ze bieden hen gepaste ondersteuning volgens de schoolafspraken.

Uit de klasbezoeken blijkt dat de leraren dicht bij de leerlingen staan. Ze bieden structuur en zorgen ervoor dat de leerlingen in een veilige leef- en leeromgeving de les volgen. Klasafspraken over vakattitudes, studietips en visuele ondersteuning tijdens de lessen stimuleren de leerlingen in hun leerproces.

Een krachtige leeromgeving creëren de leraren minder. Differentiëren om in te spelen op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen gebeurt intuïtief en nog te weinig proactief en planmatig. De leerlingen spelen daardoor nog te weinig een actieve rol in hun taalverwervingsproces. Ze mislopen kansen om hun leerstrategieën te versterken en op die manier hun leerautonomie te vergroten, bijvoorbeeld voor de productieve vaardigheden.

De curatieve leerbegeleiding verloopt nog weinig gestructureerd. De leraren hebben nog geen gezamenlijke aanpak bepaald om de doeltreffendheid van de remediëring te verhogen. Elke individuele leraar neemt hiervoor wel initiatieven, maar die richten zich voornamelijk op de kenniscomponent en spelen onvoldoende in op de individuele noden van de leerlingen.

De evaluatie- en rapporteringspraktijk is onvoldoende informatief. De leraren hebben weinig aandacht voor leerondersteunende feedback op toetsen. Ook de rapportcommentaren slaan vooral op de inzet en de motivatie van de leerlingen en bevatten weinig concrete, vakinhoudelijke suggesties voor remediëring.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep geeft blijk van betrokkenheid en veranderingsbereidheid. Vooral de laatste jaren kent de vakgroepwerking een hernieuwde dynamiek. Ze kende dan ook een aantal knelpunten die het erkenningsonderzoek expliciteert en kan pistes suggereren om die aan te pakken. Formele afspraken en een concreet tijdspad daarvoor ontbreken echter nog.

*Overleg
Vorming*

De leraren beschikken over voldoende expertise om hun onderwijs- en evaluatiepraktijk beter te laten aansluiten op het leerplan. Ze namen hiervoor al initiatieven. Zo vinden ze meer en meer aansluiting bij het leerplan. Hoewel deze ontwikkelingen nog recent zijn, is het duidelijk dat de leraren voldoende potentieel hebben om de nodige kwaliteitsverbetering te brengen. Ze ervaren daarbij een grote behoefte om zich verder te professionaliseren. Ondersteuning dringt zich daarvoor op.

3.1.1.6 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties (leerplan O/2/2010/341)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De meeste onderwijsdoelstellingen, de verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes komen evenwichtig aan bod. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De onderwijsdoelstellingen worden niet geïntegreerd aangeboden, maar de leerinhouden worden opgedeeld in vakken (praktijk sanitair, praktijk centrale verwarming, praktijk elektrotechnieken, praktijk regeltechnieken, technologie sanitair, technologie centrale verwarming, vaktechnieken en elektrotechnieken). Het aanbod vertoont hierdoor soms minder horizontale en verticale samenhang. Voor sanitair en praktijk sanitair was het aanbod vorig schooljaar weinig transparant. De stageactiviteiten zijn representatief en aanvullend voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. Uit de registratie van de activiteiten (stage en school) blijkt dat de meeste leerinhouden aan bod komen, hoewel dit niet volledig kan aangetoond worden aan de hand van de beoordeling van uitgevoerde werkopdrachten. De gip bestaat uit een theoretisch jaarwerk, de beschrijving van het stagebedrijf en de stageactiviteiten en een korte praktische proef. Het praktijkgedeelte erin is minimaal.

Uitrusting De school beschikt over voldoende actuele leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school zet het beschikbare didactische materiaal en de schooluitrusting efficiënt in om de leerplandoelstellingen te bereiken. Door goede relaties met de bedrijfssector en de goed georganiseerde stages komen de leerlingen in contact met nieuwe technologieën en hedendaagse uitrusting.

Evaluatiepraktijk	Voor praktijk komen de meeste onderwijsdoelstellingen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten en de evaluatie ervan zijn voldoende afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De leerlingen hebben zicht op hoe de antwoorden verbeterd werden. Voor sommige praktijkvakken is de puntentoekenning niet objectief of zijn de evaluatiedocumenten onvolledig. Voor de technische vakken zijn de examens overwegend afgestemd op de leerplandoelstellingen. De verbetering van de examens is soms onnauwkeurig en foutief. De stagebeoordeling is goed uitgewerkt. De gip-beoordeling is te sterk gebaseerd op het theoretische verslag. De essentie van de studierichting komt in de gip onvoldoende aan bod.
Leerbegeleiding	Het studiemateriaal is gestructureerd en afgestemd op het niveau van de leerlingen. De leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. Voor de meeste deelvakken is er verzorgd en bij het leerplan aansluitend cursusmateriaal uitgewerkt. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen.

3.1.1.7 Frans in kso derde graad in de studierichtingen Artistieke opleiding en Toegepaste beeldende kunst (leerplan O/2/2014/284)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	De leraren gebruiken het leerplan onvoldoende als leidraad en ijkpunt. Daardoor is het onderwijsaanbod onvolledig en onvoldoende samenhangend.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	Het cursusmateriaal is voldoende vaardigheidsgericht. Het leerplan verwacht daarbij dat de leerlingen functioneren in zo authentiek mogelijke taalgebruikssituaties en daarbij reflecteren over hun taalgebruik. Dit doen ze onvoldoende. De focus ligt te sterk op de opbouw en de inoefening van lexicale en grammaticale leerinhouden. Dat strookt niet met de leerplanvisie op communicatief taalonderwijs.
<i>Samenhang</i>	Bij de receptieve vaardigheden overwegen de informatieve teksten. Artistiek-literaire en argumentatieve teksten beluisteren en lezen de leerlingen veel minder. Verder oefenen ze de leerplandoelstellingen op het beschrijvende verwerkingsniveau voldoende in, al leren ze weinig de tekststructuur en -samenhang herkennen. Bovendien krijgen ze nauwelijks of geen kansen om hun beheersing van het structurerende verwerkingsniveau te verdiepen. Dat ondermijnt de volledigheid en de verticale samenhang van het onderwijsaanbod. Positief is het taalgebruik van de leraren. Ze spreken consequent Frans in hun interactie met de leerlingen. Dat bevordert de ontwikkeling van de luistervaardigheid.
	De leerlingen oefenen de leerplandoelstellingen voor de productieve vaardigheden te weinig in. Functionele schrijf-, spreek-, en gespreksopdrachten

die hen uitdagen om hun taalgebruik te leren afstemmen op het doel van de taalkaak, hun strategieën te versterken en zo hun autonomie als taalleerder te vergroten, zijn zeldzaam tijdens de lessen. Ze maken veelal onmiddellijk deel uit van de evaluatie.

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen voor de kenniscomponent op een reproductief niveau. Ze oefenen grammatica en woordenschat in via losstaande zinnen. Transfergerichte en uitdagende vaardigheidsgerichte opdrachten maken ze nauwelijks. De kenniscomponent is dan ook onvoldoende afgestemd op het uitvoeren van taaltaken. Het aanbod mist daardoor samenhang.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële voorzieningen beantwoorden aan de vereisten van het leerplan, al missen de meeste lokalen een vakspecifieke aankleding. Daardoor krijgen de leerlingen weinig impulsen om verschillen en gelijkenissen te ontdekken in leefwijze, waarden en normen tussen de eigen cultuur en de cultuur van een streek waar men Frans spreekt.

De school biedt alle mogelijkheden om ICT in het onderwijsleerproces te integreren en zo de leerplanrealisatie te ondersteunen. De leraren maken daar meestal doeltreffend gebruik van. Toch krijgen de leerlingen maar beperkt de mogelijkheid om ICT tijdens hun leerproces te gebruiken in de les, bijvoorbeeld voor de schrijfvaardigheid.

De frontale klasopstelling en de voornamelijk leraargestuurde werkvormen die daaruit voortvloeien, zijn niet bevorderlijk voor de communicatie en de interactie tussen de leerlingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Globaal genomen zijn de resultaten van de leerlingen eerder zwak. Heel wat leerlingen hebben een tekort. De evaluatie sluit echter maar beperkt aan bij het leerplan en weerspiegelt de lacunes in het onderwijsaanbod. Het eindcijfer geeft daardoor geen correct beeld van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen beheersen.

De leraren kiezen voor een gespreide evaluatie met examens. Deze aanpak bevordert een procesmatige evaluatiepraktijk, maar de vakgroep bewaakt daarbij onvoldoende de frequentie en het puntengewicht van de formele beoordelingen voor de vaardigheden. Dat zet de betrouwbaarheid onder druk.

De receptieve vaardigheden toetsen de leraren op het beschrijvende verwerkingsniveau zoals het leerplan verwacht, al peilen ze vooral of de leerlingen informatie kunnen selecteren en de hoofdgedachte achterhalen. De leerlingen tonen zelden aan dat ze de tekststructuur en -samenhang herkennen. Het structurerende verwerkingsniveau ontbreekt in de evaluatie. Verder sluiten de toetsopgaven niet altijd aan bij het leerplan en is de variatie aan tekstsoorten te beperkt. Dit ondermijnt de validiteit.

De toetsen voor de productieve vaardigheden tonen aan dat de vakgroep recent inspanningen leverde om communicatiegerichte taaltaken op te stellen.

De leraren bewaken daarbij echter onvoldoende de variatie aan leerplandoelstellingen en de uitvoering van de opdrachten op het vooropgestelde verwerkingsniveau. Dat beperkt verder de validiteit van de evaluatie.

De vakgroep experimenteert met evaluatieroosters om de transparantie, de betrouwbaarheid en het leerondersteunende karakter van de evaluatie te verhogen. Deze zoektocht leidde nog niet tot een gedragen aanpak die de formele beoordelingen afstemt op de tekstkenmerken uit het leerplan. Verder nemen ze doorgaans onvoldoende omschrijvingen op voor de puntenweging bij de evaluatiecriteria. De leerlingen krijgen zo weinig impulsen om te reflecteren op de taalkaak. Ze spelen een weinig actieve rol in hun leerproces en leren hun functionele beheersing van de kennis niet uitbreiden om de doeltreffendheid van hun communicatie te verhogen.

De evaluatie van woordenschat en grammatica druist in tegen de verwachtingen van het leerplan; de leerlingen maken vooral contextloze invulopdrachten die het reproductieve niveau niet overstijgen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De vakgroep Frans vertrekt nog niet bewust vanuit het zorgcontinuüm om de leerbegeleiding vorm te geven. Een vakinhoudelijke visie op de brede basiszorg heeft de vakgroep nog niet ontwikkeld. Wel geven de leraren aan de specifieke onderwijsbehoeften van hun leerlingen te kennen. Ze bieden hen gepaste ondersteuning volgens de schoolafspraken.

Uit de klasbezoeken blijkt dat de leraren dicht bij de leerlingen staan. Ze bieden structuur en zorgen ervoor dat de leerlingen in een veilige leef- en leeromgeving de les volgen. Klasafspraken over vakattitudes, studietips en visuele ondersteuning tijdens de lessen stimuleren de leerlingen in hun leerproces.

Een krachtige leeromgeving creëren de leraren minder. Differentiëren om in te spelen op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen, gebeurt intuïtief en nog te weinig proactief en planmatig. De leerlingen spelen daardoor nog te weinig een actieve rol in hun taalverwervingsproces. Ze mislopen kansen om hun leerstrategieën te versterken en op die manier hun leerautonomie te vergroten, bijvoorbeeld voor de productieve vaardigheden.

De curatieve leerbegeleiding verloopt nog weinig gestructureerd. De leraren hebben nog geen gezamenlijke aanpak bepaald om de doeltreffendheid van de remediëring te verhogen. Elke individuele leraar neemt hiervoor wel initiatieven, maar die richten zich voornamelijk op de kenniscomponent en spelen onvoldoende in op de individuele noden van de leerlingen.

De evaluatie- en rapporteringspraktijk is onvoldoende informatierijk. De leraren hebben weinig aandacht voor leerondersteunende feedback op toetsen. Ook de rapportcommentaren slaan vooral op de inzet en de motivatie van de leerlingen en bevatten zelden concrete, vakinhoudelijke suggesties voor remediëring.

Deskundigheidsbevordering De betrokkenheid van de leraren Frans is groot. De vakgroep getuigt van openheid voor zelfreflectie en streeft naar kwaliteit. Ze kende dan ook een aantal knelpunten die het erkenningsonderzoek expliciteert en wil initiatieven nemen om de onderwijs- en evaluatiepraktijk beter af te stemmen op het leerplan. Hoewel deze ontwikkelingen nog te recent zijn om te garanderen dat de leerlingen alle leerplandoelstellingen met de nodige diepgang bereiken, is het duidelijk dat de leraren over voldoende expertise beschikken om de nodige kwaliteitsverbetering te brengen.

*Overleg
Vorming*

De inhoudelijke aansturing van het vakoverleg verloopt te weinig planmatig en gestructureerd om al te kunnen spreken van een kwaliteitsvolle professionele samenwerking. De leraren besteden nog te weinig tijd aan een diepgaande leerplanstudie en een kritische reflectie over ontwikkelde leermiddelen. Verder zijn vakgebonden nascholingen te sporadisch als input om een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie en een leerplangerichte evaluatie te bevorderen. Formele afspraken, een concreet tijdpad daarvoor en voldoende ondersteuning dringen zich daarom op.

3.1.1.8 Specifiek gedeelte in kso derde graad in de studierichting Toegepaste beeldende kunst (leerplan O/2/2011/372)

Voldoet

De meeste leerlingen krijgen de leerplandoelstelling vrijwel volledig aangeboden. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod De school interpreteert het leerplan voor toegepaste beeldende vorming tamelijk resultaatgericht. In het leerplan is echter sprake van een onderzoekende, experimentele en creatieve beeldende ingesteldheid in de brede context van de toegepaste beeldende kunsten wat erop wijst dat dit geen beroepsgerichte vorming is. Alhoewel deze opleiding sterk is, beperkt ze hierdoor enigszins de leerlingen in hun artistiek-creatieve expressiemogelijkheden.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het leerplan suggereert het gebruik van contextgebieden, de school zet deze om in aparte vakken: 'fotografie', 'grafische en ruimtelijke vormgeving' en 'multimediale vormgeving'. De symbiose van deze onderdelen verloopt echter niet altijd even transparant voor de leerlingen. Bovendien sluiten de algemene vakken te weinig aan op de eigenheid van de studierichting en het profiel van de leerling.

De verdeling in deze vakken maakt het wel evident om bij de leerlingen vrijwel alle leerplandoelstellingen aan te brengen. Dit gebeurt op een kwaliteitsvolle wijze. Zowel documentatie, onderzoek als realisatie krijgen duidelijk hun plaats in het proces doorheen de realisatie van de opdrachten.

De leerlingenwerken getuigen van een kwaliteitsvolle realisatie van de diverse technieken. De onderlinge diversiteit van deze werken onderstreept de creatieve vrijheid van de leerlingen bij de invulling van de opdrachten.

Stage en gip zorgen voor een kwaliteitsvolle verrijking van het aanbod. Afhankelijk van het onderwerp van hun gip of de invulling van de gekozen stage komen de leerlingen intens in aanraking met meerdere aspecten van de opleiding.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Alle kunstvakken gaan door in het kunstpaviljoen. Ruime ateliers met voldoende dag- en kunstlicht vloeien in elkaar over. De rijke en kwaliteitsvolle uitrusting laat toe om alle leerlingen te laten kennismaken met de diverse technieken en materialen. De ICT-uitrusting is hedendaags en biedt alle leerlingen de mogelijkheid om beeldend, grafisch en bewegend beeld te bewerken met actuele programma's.

Door de gestage groei van de kunstrichtingen ontstaat er stilaan plaatsgebrek. Een aantal lessen gaan nu door in minder geschikte lokalen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Samen met het lerarenteam van het studiegebied Beeldende en architecturale kunsten verliep de zoektocht naar een adequaat evaluatie-instrument. Het uitgangspunt van dit instrument is dat de leraren elke opdracht als een proces bekijken, waarbij het product integraal deel uitmaakt van dit proces. Evaluatie overstijgt hiermee een louter beoordelende functie en vormt een sterk element in het leerproces van de leerlingen.

De gip in het tweede jaar van de derde graad is een echte apotheose in dat leerproces. Hier kiest de leerling vrij uit de technieken en materies die hij de voorgaande jaren aanleerde. De evaluatie omvat voldoende diverse criteria om een valide en volledig beeld te geven van de prestaties van de leerlingen.

De opzet van de stage geeft inzicht in algemene en vakgebonden attitudes van de leerlingen in een realistische omgeving. De beoordeling ervan gebeurt met veel oprechtheid en vormt een waardevolle aanvulling bij de beoordeling en oriëntatie van de leerlingen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Een open, ongedwongen, maar bezielde sfeer karakteriseert de ateliers. Het kunstpaviljoen is een creatief nest waar de leerlingen hun opdrachten kunnen onderzoeken en realiseren. In vergelijking met de tweede graad zetten de leraren sterk in op de zelfstandigheid van de leerlingen. Fouten maken integraal deel uit van het leerproces. De schetsboeken getuigen van de experimentele en zoekende houding van de leerlingen. De leraren nemen hierin een stimulerende rol op. De opdrachten laten voldoende plaats voor een eigen invulling door de leerlingen. De leraren dagen de sterkere leerlingen uit door een verdere uitdieping.

Een degelijk uitgewerkte gip-map gidst en ondersteunt de leerling in de realisatie ervan. Voor veel leerlingen is dit een intensief traject, met de nodige aarzelingen, fouten en bijsturingen. De resultaten staan op een hoog niveau en zijn vaak mee bepalend bij de oriëntatie in het verdere leertraject van de leerlingen.

De stage krijgt veel aandacht. Ook hier ondersteunen de nodige documenten het proces van de leerling en faciliteren ze de rapportage van de stagementor

en de stagebegeleider. De school volgt elke leerling van nabij en aarzelt niet om in te grijpen om ervoor te zorgen dat de stage leerrijk en vlot verloopt. Het initiatief om ook buitenlandse stages in te richten mondde uit in commerciële toepassingen en benadrukt het niveau waarop de leerlingen presteren.

Deskundigheidsbevordering

Vorming

Overleg

De leraren geven blijk van een stevige vak kennis. Het team is complementair. Regelmatig scholen de leraren zich bij in hun vakgebied, via zelfstudie of veelal op eigen initiatief. De leraren delen deze kennis echter nog niet op systematische wijze. De school biedt tijdens de pedagogische studiedagen een aanbod aan pedagogisch-didactische vormen aan. De vakgroep heeft nog onvoldoende zicht op de noden en de lacunes binnen het team om de individuele nascholingen gericht aan te sturen.

De leraren werken als een hecht team. Er zijn veel informele contacten. Tijdens de vakvergaderingen komt de leerplanstudie tot nog toe onvoldoende aan bod.

3.1.1.9 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Natuur- en groentechnische wetenschappen (leerplan 2011/024)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate en met voldoende diepgang. Het didactische materiaal en de leerbegeleiding ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelstellingen zijn verdeeld in de vakken 'biotoopstudie', 'natuur- en landschapsbeheer', 'groenmanagement', 'ecologie', 'toegepaste biologie', 'toegepaste chemie' en 'praktijk natuurbeheer'. De verschillende leerplanonderdelen komen voldoende, evenwichtig en op een hoog beheersingsniveau aan bod. In de praktijklessen en tijdens de stage is er integratie tussen de verschillende onderdelen. De stageopdrachten passen binnen het studieprofiel en bieden duidelijk een meerwaarde aan de opleiding. De opdrachten voor de gip kaderen in het profiel van de studierichting en ze worden kwaliteitsvol uitgevoerd.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over actuele leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De realisatie van de praktische leerplandoelstellingen voor de verschillende leerplanonderdelen is gedeeltelijk op het schoolterrein mogelijk. Praktijkbezoeken en de stageplaatsen vullen de mogelijkheden aan. De theorielessen vinden plaats in lokalen die door gebrek aan aankleding en aan gemakkelijk beschikbaar demonstratiemateriaal weinig aanschouwelijk zijn. De lokalen zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en beamer. Leerlingen kunnen ook gebruik maken van informaticalokalen. De school zet het aanwezige didactische materiaal en de uitrusting efficiënt in met het oog op de realisatie van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatie gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. Bijna alle leerplandoelstellingen komen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. Doorgaans peilen de opgaven naar kennis, inzicht en toepassing, maar het kennisaspect overweegt. De evaluatie van de praktijklessen, de stages en de gip is overwegend gericht op de beoordeling van

(vak)attitudes en het stageschrift. De leerlingen krijgen te weinig een beoordeling van hun eigenlijke praktische activiteiten.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het cursusmateriaal is verzorgd, gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Actuele thema's kaderen waar mogelijk de leerplandoelstellingen. Het cursusmateriaal speelt in op de specificiteit van de studierichting, wat het bereiken van de leerplandoelstellingen bevordert. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroep hanteert een leerplangerichte visie op de studierichting en bezit voldoende vakdeskundigheid. De verdeling van de leerplandoelstellingen gebeurt systematisch en in overleg. Er werd een raster opgesteld om de verdeling van de leerplandoelstellingen over de verschillende componenten te bewaken. Er wordt geregeld nascholing gevolgd en er is ook overleg met andere scholen. De deskundigheidsbevordering draagt bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen en tot een effectieve begeleiding van leerlingen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert en het personeel hierbij inspraak geeft. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Deze werkwijze toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel en externe controles. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet en houdt rekening met vastgestelde tekorten en is daardoor betekenisvol voor de school. De controles gebeuren planmatig en met een beeld van de kostprijs en de zekerheid over het vereiste budget.

De meeste tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De school heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie verbeteren of speelt, indien mogelijk, onmiddellijk in op vastgestelde tekorten. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op het eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Uit de controles en de adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur), de externe dienst, de brandweer en de keuringsorganisaties van de elektrische hoog- en laagspanningsinstallaties blijken een aantal tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. De meeste van deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en kleinere werken. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle schoolgebouwen. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. De gebruikte locaties zijn geschikt voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Tijdens de rondgang met de preventieadviseur blijkt dat de school en de gebouwen goed onderhouden worden. Er zijn nog enkele niet geregistreerde risico's zoals: op de speelplaats van de eerste

graad is er struikel- en valgevaar door oneffen afvoerroosters, in het S-gebouw zijn er verschillende trapneuzen beschadigd, aan de uitgang van het hoofdgebouw naar de speelplaats ontbreekt een trapleuning en in het K-gebouw voldoet de hoogte van de trapleuning aan de toiletten voor jongens niet aan de vigerende reglementering.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Onderzochte regelgeving (vervolg)	
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school wil een breed evaluatiebeleid voeren. In haar visie houdt ze rekening met de mogelijkheden van de leerlingen, wil ze kijken vanuit verschillende invalshoeken en meten met verschillende instrumenten, in verschillende contexten. De bedoeling is meer kansen en mogelijkheden te creëren tot het ontwikkelen van competenties. De directie streeft hiervoor naar een samenhangend kwaliteitszorgsysteem waarin maatregelen en voorzieningen zijn getroffen om de kwaliteit van de evaluatie te bewaken en te bevorderen. Het deliberatiebeleid sluit aan bij die visie en pleit voor een toekomstgerichte, prospectieve deliberatiehouding, met aandacht voor de totale ontwikkeling van de leerling en het streven naar consensus bij de deliberatiebeslissing.
- Ondersteuning** De evaluatiepraktijk wordt ondersteund via expliciete richtlijnen en praktische en organisatorische afspraken. Deze zijn een referentiekader voor de organisatie en de vorm van de leerlingenevaluatie. Er zijn onder andere afspraken over de spreiding van toetsen, het aantal rapportperiodes, de puntenverhouding dagelijks werk/examen, de transparantie van de puntenverdeling bij de examens en het elektronisch bijhouden van evaluatiegegevens. Het dagelijks werk weegt ten opzichte van de examens, trapsgewijs per graad, met een verminderende verhouding door in het totaalresultaat. Alle vakken hebben eenzelfde gewicht in de eindevaluatie, onafhankelijk van het aantal lesuren. De school informeert frequent de leerlingen en hun ouders aan de hand van rapporten voor dagelijks werk. Deze zijn vooral kwantitatief sterk gestoffeerd. Leraren kunnen commentaar schrijven bij de rapportcijfers. De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem en krijgen geregeld mondelinge feedback tijdens oudercontacten. De school legt de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de representativiteit en de validiteit van de evaluatie van de leerplandoelstellingen bij de vakgroepen en de leraren. Zij rekent op hun professionaliteit.
- Doeltreffendheid** Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de evaluatiepraktijk binnen de verschillende vakgroepen in ontwikkeling is om aan de kwaliteitseisen van het visiedocument te voldoen. In de meeste onderzochte vakken beantwoordt de evaluatie nog niet aan de leerplaneisen. Soms is ze nog te weinig op de leerplanvisie afgestemd en in sommige vakken zelfs nog te weinig gericht op de (vaardigheidsgerichte) leerplandoelstellingen. De focus ligt dan op de bevraging van reproduceerbare kennis. Op schoolniveau wordt er een onderscheid gemaakt tussen proces- en productevaluatie, maar de afspraken en criteria die hierover bestaan in de meeste vakgroepen, behalve binnen het kso, zijn te generiek en daardoor onvoldoende specifiek en meetbaar. De mate waarin en het beheersingsniveau waarop praktische vaardigheden geëvalueerd worden, is hierdoor niet duidelijk. Dat kan de validiteit van de leerlingresultaten

hypothekeren die de vakleraren aan de delibererende klassenraad voorlegt. De commentaarruimte op de rapporten en toetsen wordt niet optimaal benut. Als er commentaren geformuleerd worden, zijn die meestal aanmoedigend, gericht op inzet en motivatie, maar ze vertrekken te weinig vanuit een vakinhoudelijke analyse die gerichte remediëring mogelijk maakt.

Ontwikkeling De evaluatiepraktijk is in ontwikkeling. Het directieteam levert reële inspanningen om de evaluatiepraktijk te verbeteren. Er dient een strategie te worden ontwikkeld om bij alle participanten een draagvlak te creëren voor een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk. Hoewel er een visietekst is over evaluatie, verloopt de specifieke ontwikkeling van de evaluatiepraktijk bij sommige vakgroepen sneller dan bij andere. Uit het onderzoek naar de evaluatiepraktijk blijkt dat het concept van ‘breed evalueren’ nog onvoldoende duidelijk is en verder zal moeten worden verhelderd. De groei naar meer deskundigheid op het vlak van de evaluatiepraktijk wordt nog te weinig gestuurd vanuit een gericht professionaliseringsbeleid.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur vormt met de TAC al enkele jaren een beleidskrachtig en complementair team dat doelgericht acties onderneemt om de schoolwerking aan te sturen. Recent maakte de school de strategische keuze om via de functie van een adjunct-directeur het beleidsvoerend vermogen van het directieteam te versterken.

Belangrijke beleidsmatige beslissingen toetst het directieteam af bij het schoolbestuur, de provincie Vlaams-Brabant, en de schoolraad. Ze beschouwt het personeelsbeleid en de organisatieontwikkeling als haar kerntaken. Ze investeert in een transparante organisatiestructuur, duidelijke procedures en heldere, geïndividualiseerde functiebeschrijvingen. Die bevorderen een duidelijke taakverdeling en gerichte samenwerking; alle participanten hebben een voldoende duidelijk zicht op verantwoordelijkheden, aanspreekpunten en ondersteunende processen.

Via regelmatig overleg stuurt het directieteam de lopende werking aan. De directieleden omringen zich daarvoor met een middenkader. Samen coördineren ze de schoolwerking. Ze buigen zich over praktische aspecten en beraden zich over thema's op systeemniveau. Zo volgen ze beleidslijnen op, verzamelen ze input uit overlegfora en werkgroepen en proberen ze initiatieven op elkaar af te stemmen.

Daarnaast werkt de school samen met externe partners. Die samenwerking ervaart het directieteam als een versterking van haar beleidsvoerend vermogen en gebruikt ze als een hefboom om de schoolloopbaan van de leerlingen optimaal te begeleiden. Ook trekt het schoolbestuur externe deskundigen aan die het beleid van de school mee vormgeven vanuit hun expertise.

De schoolleiding slaagt er zo in een geborgen en respectvol schoolklimaat te creëren waarin ze een gecoördineerde en consistente samenwerking bevordert.

Verder vertrouwt het directieteam op de expertise en de veranderingsbereidheid van de vakgroepen om beleidslijnen te vertalen tot op de klasvloer. Ze zorgt daarbij voor gerichte druk en ondersteuning en opteert voor een faciliterend en coachend leiderschap waar ruimte is voor inbreng, initiatief en verantwoordelijkheid van de personeelsleden. Ondanks de duidelijke verwachtingen, biedt die aanpak wisselende garanties voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie. In een aantal vakken leeft een pedagogisch-didactisch handelen voort dat minder samenhang, gelijkgerichtheid en doelgerichtheid kent.

Visieontwikkeling De school heeft haar visie op onderwijs en opvoeding uitgeschreven in een pedagogisch project en enkele ondersteunende visieteksten die aansluiten bij de missie, de ambities en de waarden van het Provinciaal Onderwijs. De leerling staat daarin centraal: ze wil jongeren maximaal kansen geven en de nodige structuur bieden om succesvol verder te studeren of te starten op de arbeidsmarkt. Ze daagt hen daarom uit hun eigenheid, creativiteit, vindingrijkheid en meertaligheid te versterken. Om dat te bereiken wil ze de leerlingen zoveel mogelijk projectmatig laten samenwerken en de OVUR-methode verankeren in haar onderwijsleerpraktijk.

In de transitie die de school de laatste jaren doormaakt, blijft ze trouw aan die visie. Ze profileert zich als een warme, inclusieve en dynamische school met een open blik op de wereld. Daar getuigen onder meer het schoolbreed zorgbeleid van, met als speerpunt het Time-IN project, net zoals de inzet op de kostenbeheersing voor de leerlingen en de initiatieven voor internationalisering.

Om het opvoedingsproject een concretere invulling te geven, bepaalt het directieteam drie strategische doelstellingen. Ze heeft een duidelijk beeld over waar ze met de school naar toe wil.

Ten eerste wil ze een stimulerende leef-, leer- en werkomgeving creëren. Ze staat immers voor de uitdaging om de verschillende groepen op de campus zorgzaam met elkaar en in hun omgeving te leren samenleven. Bovendien wil ze inzetten op activerende en coöperatieve werkvormen die de leerlingen eigenaar maken van hun leerproces en op innovatieve technieken die ze wapenen voor de toekomst. Het beleid zet daarom concrete stappen om haar visie op de infrastructuur en de inrichting van de schoolcampus uit te voeren vanuit een toekomstbestendig masterplan.

Ten tweede wil de school een uniek en coherent geheel van studierichtingen en vervolgopleidingen aanbieden die de schoolloopbaan van de leerlingen maximaal ondersteunt en effectieve kansen op tewerkstelling garandeert. Ook op dit vlak boekt ze resultaten en slaagt ze erin zich te profileren als een school die cultuur, natuur en techniek hoog in het vaandel draagt. Ze houdt proactief rekening met een hervorming van het secundair onderwijs en haar positie in de onderwijszone.

Tot slot blijft ze het welbevinden van de leraren en de leerlingen als ijkpunt voor beleidsbeslissingen en visieontwikkeling vooropstellen. De bevragingen van leraren en ouders en de contacten met leerlingen bevestigen de positieve effecten ervan.

Haar beleidsprioriteiten neemt het directieteam op in het schoolwerkplan dat meerdere jaren overspant. Enerzijds laat die optie het directieteam toe om vanuit een globaal kader in te spelen op opportuniteiten die zich aandienen of op noden die het team ervaart. Ze hanteert daarbij een olievlekstrategie om de implementatie van haar doelstellingen vanuit het team te laten groeien.

Anderzijds ondersteunt het huidige schoolwerkplan de beleidsvoering weinig doeltreffend omdat het directieteam haar beleidsprioriteiten nog onvoldoende systematisch vertaalt in operationele doelen op school-, leraren- en leerlingenniveau met duidelijke indicatoren voor succes. Het schoolwerkplan fungeert daardoor minder als collectieve leidraad voor de schoolontwikkeling waardoor de schoolvisie met wisselende snelheden ingang vindt in het team en de interne kwaliteitszorg minder gevoed wordt vanuit een gerichte kwantitatieve of kwalitatieve effectmeting.

Besluitvorming In haar aanpak zoekt het directieteam een evenwicht tussen daadkracht en gedragenheid van beslissingen. Ze beseft immers dat veranderingen en innovatie de draagkracht van het team op de proef stellen. Het toenemende aantal leerlingen, het veranderende profiel ervan en de toenemende complexiteit stellen bovendien de schoolcultuur in vraag. Dat heeft ertoe geleid dat sommige leraren nadrukkelijker de uitdaging moeten aangaan om uit hun comfortzone te treden en dat een deel van het schoolteam de indruk heeft minder inspraak en impact te hebben bij de schoolontwikkeling.

Het directieteam onderneemt nochtans voldoende initiatieven om een participatieve besluitvorming te bevorderen.

Ze werkt daarvoor samen met de decretaal verplichte participatieorganen die conform de regelgeving functioneren. De schoolraad is daarbij een belangrijke partner. Het directieteam kiest zo uitdrukkelijk om "samen school te maken" en ondersteunt actief de democratische oefening waarop ze gestoeld is. Ze stelt niet alleen een kalender op die het mogelijk maakt om de verschillende overlegmomenten inhoudelijk op elkaar af te stemmen, maar ze bewaakt ook de agenda van overlegmomenten om tijdig relevante input te verzamelen. Daarbij investeerde ze in een heldere format om de informatiedoorstroom na en de opvolging van overleg te bevorderen. Dat getuigt van het belang dat het directieteam hecht aan het participatierecht van leerlingen, ouders en leraren.

Daarnaast erkent het directieteam de afdelingsverantwoordelijken en vakverantwoordelijken als klankbord en betreft ze hen actief bij haar beleidsuitvoering.

Tot slot krijgen ook thematische werkgroepen die zijn samengesteld vanuit deskundigheid en betrokkenheid, inspraak in de besluitvorming.

Kwaliteitszorg De school staat open voor externe evaluatie en feedback. Ze neemt haar decretale opdracht om de eigen onderwijskwaliteit te onderzoeken en te bewaken ernstig. Ze hanteert hiervoor de kwaliteitscirkel van Deming (Plan Do Check Act) en verzamelt kwantitatieve en kwalitatieve data om specifieke knelpunten diepgaander te onderzoeken.

Voor een aantal processen heeft de school de interne kwaliteitszorg volgens deze methodiek al op punt gesteld, wat positieve effecten oplevert. Het onderzoek toont aan dat ze daarin beter slaagt op schoolniveau en voor organisatorische aspecten dan op vakniveau of op onderwijskundig vlak. Die

kwaliteitsbewaking vertrouwt het directieteam toe aan de werkgroepen en vakgroepen. Ze volgt hun werking op via verslagen, klasobservaties, steekproeven op de examens en de jaarplannen en tijdens functioneringsgesprekken. Binnen de meeste vakgroepen is een voldoende grote dynamiek aanwezig die de kwaliteit van het onderwijs verhoogt. Toch zijn er ook verschillen in snelheden en zijn er vakgroepen die baat hebben bij een meer doelgerichte opvolging.

Verder is het een ontwikkelingskans om een schoolbreed kwaliteitssysteem uit te bouwen met operationele en prioritaire doelen op school-, leraar- en leerlingniveau om het effect van acties beter in kaart te brengen en het verband tussen acties en doelstellingen te onderzoeken en te expliciteren. Dat verband blijft nu soms te impliciet om doordachte keuzes te maken die de school helpen om de implementatie van haar beleidsprioriteiten op te volgen en doelgericht te borgen of bij te sturen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De organisatie van de stages.
- De infrastructuur en de uitrusting.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement van het schoolteam.
- De aandacht voor een brede culturele vorming.
- De structurele inspanningen voor een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- Het inzetten op een inclusieve en herstelgerichte schoolcultuur.

Wat betreft het algemeen beleid

- De duidelijke en toekomstgerichte profilering van de school.
- De visie op de infrastructuur en de inrichting van de schoolcampus.
- De ondersteunende beleidsvoering en de participatieve besluitvorming.
- Het nastreven van een evenwicht tussen daadkracht en gedragenheid van beslissingen.
- De samenwerking met externe partners als hefboom voor de schoolloopbaan van de leerlingen.
- De openheid voor externe evaluatie en feedback.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid van de onderwijspraktijk in sommige vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.
- De aandacht voor kwaliteitszorg in de vakgroepwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere uitbouw van een schoolbreed kwaliteitszorgsysteem met operationele en prioritaire doelen op school-, leraar- en leerlingniveau.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de derde graad kso in de studierichtingen Artistieke opleiding en Toegepaste beeldende kunst.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 3 KSO Artistieke opleiding	Frans	
Graad 3 KSO Toegepaste beeldende kunst	Frans	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **01-12-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart LAMOTE de inspecteur-verslaggever	L. LAMBERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	